

DSP Ankara Milletvekili Uluç Gürkan, Kültür Bakanı Sağlar'dan kayıp tablolar için yanıt istedi

Yah yangınına soru önergesi

► DSP Ankara Milletvekili Uluç Gürkan, hazırladığı 10 maddelik soru önergesinde, Kültür Bakanı Fikri Sağlar'dan, devlet arşivindeki sanat eserlerinin talanı ve bakanlık bünyesindeki usulsüz işlemlere ilişkin savlara yanıt istedi. Gürkan, "Bugüne değin, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda sanat eseri niteliğinde kaç tablo kaybolmuştur" diye sordu.

ANKARA (Cumhuriyet Bürosu) - DSP, Said Halim Paşa Yahısı yangını ile Kültür Bakanlığı'na bağlı Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nde yaşanan kayıp tablolar olgusunu Meclis gündemine getirdi.

DSP Ankara Milletvekili Uluç Gürkan, hazırladığı 10 maddelik soru önergesinde, Kültür Bakanı Fikri Sağlar'dan, devlet arşivindeki sanat eserlerinin talanı ve bakanlık bünyesindeki usulsüz işlemlere ilişkin savlara yanıt istedi.

Cumhuriyet'in bir süre önce kamuoyuna "Kayıp Tablo Skandalı" başlıklarıyla duyurduğu haber dizisini önergesine dayanak oluşturan Gürkan, "Bugüne değin, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda sanat eseri niteliğinde kaç tablo kaybolmuştur" diye sordu. Gürkan'ın, Sağlar'a yönelttiği sorulardan bazıları özetle şöyle:

- Kültür Bakanlığı bünyesindeki Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün sanat niteliği bulunan tablolar ve diğer sanat eserleriyle ilgili demirbaş kayıtları, gerek süresi gerekse içeriği bakımından ne ölçüde güvenilir sayılabilir? Deneyimli bir Kültür Bakanı olarak kayıtların güvenilirliği ve ciddiyeti için ne gibi önlemler almayı düşünüyorsunuz?

- Bugüne değin, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün sorumluluğunda sanat eseri niteliğinde kaç tablo kaybolmuştur? Sözde hasar tutanaklarına dayanarak kaç tablo resmi kayıtlardan düşürülmüştür?

- Said Halim Paşa Yahısı yangınında, devlet arşivinde bulunan kaç tablo yitmiştir? Yiten tabloların asıllarının kopyalarıyla değiştirildiği iddialarını ciddiye alıp soruşturmayı düşünüyor musunuz?

- Başbakan'ın talimatıyla, yanan yalıdan Başbakanlığın diğer birimlerine nakledilen tablolar var mıdır? Bu tabloların asıl ya da kopya olduğu konusunda bir bilgi var mıdır?

- Kayıp tablo ve sanat eserlerini tazmin amacıyla, Kültür Bakanlığı adına Hazine avukatları tarafından son otuz yılda kaç dava açılmıştır ve kime karşı açılmıştır?

- Bir bölümü için delil yetersizliği nedeniyle tazmin olanağı bulunmayan, oysa her biri yüzlerce milyon lira değerindeki kayıp ve sözde hasarlı tabloların izini sürmek üzere bakanlığınızca ne gibi idari işlemler yapılmaktadır?

- Sergilenen ya da depolarda saklı tutulan devlet arşivindeki bazı tabloların ebatları ile konularının, bulunabilen demirbaş kayıtlarıyla uyummadığı ortaya çıkmıştır. Bu durumda bazı tabloların kopyalarıyla değiştirilmiş olabileceği kuşkusunu ister istemez akla getirmektedir. Türkiye'nin gerçekçi bir sanat envanteri çıkarılması; yerli ve yabancı sanat tarihçilerinden oluşacak sağlıklı bir ekspertiz denetimi yapılması gerekmez mi?

- Güvenilir olmadığı ve görevini sağlıklı olarak yapmadığı mahkeme kararıyla saptanmış bulunan Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü'nün elinde Türk Ocağı, Milli Kütüphane ve İstanbul Resim Heykel Müzesi'ne ait iade edildiği kayıtlı kaç tablo vardır? Bu tablolar, iadelerinin istenmesine karşın niçin gereği yapıp iadeler gerçekleştirilmemektedir? Bu tabloların hangileri kayıp ya da hasarlıdır?

- Hayali galeri ve korolara atanmış kaç bakanlık personeli Ankara'da geçici, ama devamlı statüde çalıştırılmaktadır?

- Kültür Bakanlığı geneli ve Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü özelinde toplam kaç kişi sanatçı kadrosunda bulunmaktadır? Bu kişilerin kaç gerçekten sanatçıdır ve kaç gerçekten sanatsal bir etkinlik göstermektedir?

- Said Halim Paşa Yahısı yangını ve onca tablonun kaybı, kültür varlıklarımız konusunda özel ve gerçekçi bir güvenlik sistemine yönelmesi konusunda Kültür Bakanlığı'nı artık harekete geçirecek mi?

Başbakan Çiller, Ocak 1995'te dönemin Başbakan Yardımcısı Karayalçın'la İstanbul'un sorunlarına el koyduğunu açıkladığı basın toplantısında. Arkada, Said Halim Paşa Yahısı yangını sonrası akıbeti henüz bilinmeyen Felix Auguste Clement'in 776x387 cm ebatlarındaki "Çölde Av" adlı tablosu görünüyor. (HATİCE TUNCER)

Tarihi yalı

Yangında ciddi şüpheler

HÜLYA KARABAĞLI

ANKARA - Said Halim Paşa Yahısı yangını, tarihi mekânların ilkel yöntemlerle korunulduğunu ortaya çıkarırken, yangın konusunda soru işaretleri çoğaldı. Yalının, TURBAN'ın sorumluluğu döneminde 20'ye yakın özel koruma görevlisi tarafından korunduğu, Başbakanlığa devredildikten sonra söz konusu personelin işine son verildiği öğrenildi. Yaklaşık 4 bine yakın yapıtın bulunduğu belirtilen Ankara Resim ve Heykel Müzesi'nde alarm, erken yangın uyarı sistemleri bulunmuyor.

Emniyet Genel Müdürlüğü Kaçakçılık Daire Başkanı Tuncay Yılmaz, koruma işleminde yetkililerinin sınırlı olduğunu söyledi. Tarihi yerlerin, bağlı olduğu kuruluşlarca korunmasının ilgili yasalarla hükme bağlandığını kaydeden Yılmaz, Said Halim Paşa Yahısı'nın bu nedenle Başbakanlığın koruması altında olduğunu bildirdi.

Daire olarak düzenledikleri ve ilgili kuruluşların yetkililerinin katıldığı koordinasyon kurulu toplantılarında korunma konusuna ağırlık verildiğini belirten Yılmaz, "Biz yalnızca uyarabilir ya da yapılmaması gereken işlemleri anlatabiliriz. Başka bir şey yapmamız olanaksız" diye konuştu. Bu tür faciaların önlenmesinde Batı'da teknolojinin en yeni yöntemlerinin kullanıldığına işaret eden Yılmaz, olayın yangınla sınırlı tutulmaması gerekliliğini vurgulayarak şunları söyledi:

"Özel güvenlik sistemi kurulmalı. Alarm düzeni sağlanmalı. Bomba konulabilir ya da içeriye silahlı birileri girebilir. Dedektör kullanılmalı. Dumana karşı uyarı sistemleri var. Erken yangın sistemi bulunursa itfaiyenin durumu müdahalesine kadar olan sürede sistem devreye girecektir. Yani öncelikle fiziki ve teknik ortam sağlanmalı."

Ankara Resim Heykel Müzesi'nin de mekân güvenliği, korunma ve saklanma yönünden uygun koşullar içermediği uzman raporlarına kanıtlandı. Anadolu Üniversitesi Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Fikri Cantürk ve Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi öğretim üyesi Doç. Dr. Gönlül Gültekin'in müzeye ilişkin geçen ay düzenledikleri raporda, müzenin sağlıklı koşullar içermediği şöyle açıklandı: "Türk resim sanatı tarihi içinde tanınmış sanatçıları ait bu değerli tabloların depolanma koşullarının, çağdaş müzecilik ölçütlerine göre olmadığı gözlemlenmiştir."

Almanya İçişleri Bakanı Kanther'ın açıklaması tepkilere neden oldu

Çifte vatandaşlık tartışması

► Almanya İçişleri Bakanı Kanther, Alman vatandaşlığına geçen yabancıların yeniden eski vatandaşlıklarına dönmeleri halinde Alman vatandaşlığını kaybedeceklerini söyledi. Yeşiller Partisi milletvekillerinden Türk kökenli Cem Özdemir, "Kanther'ın bu çıkışının Hristiyan Demokrat Parti içinde daha akılcı düşünen ve vatandaşlık yasasının yabancıları daha çok hak tanıyacak bir biçimde değiştirilmesini savunanlara yönelik olduğunu" belirtti.

GÜRAY ÖZ

BONN - Federal Almanya İçişleri Bakanı Manfred Kanther, Alman vatandaşlığına geçen yabancıların yeniden eski vatandaşlıklarına dönmeleri halinde Alman vatandaşlığını kaybedeceklerini söyledi.

Alman yasalarındaki boşluktan yararlanarak bu yolu tutanların Alman vatandaşlığından çıkarılması için yasa tasarısı hazırlanacağını belirten Kanther'ın sözleri tepkiyle karşılandı.

Federal Parlamento'da Yeşiller Partisi milletvekillerinden Türk kökenli Cem Özdemir, "Kanther'ın bu çıkışının CDU (Hristi-

yan Demokrat Parti) içinde daha akılcı düşünen ve vatandaşlık yasasının yabancılara daha çok hak tanıyacak bir biçimde değiştirilmesini savunan genç CDU'lular ve Heiner Geissler taraftarlarına yönelik olduğunu" belirtti. CDU içinde ciddi tartışmalar olduğunu belirten Cem Özdemir şunları söyledi: "Genç CDU'lular ve Heiner Geissler taraftarları, yabancılara karşı partinin tutumunun değişmesi gerektiğini ve vatandaşlık yasasında değişiklik yapılmasını savunuyorlar. Şimdiki durumun ihtiyaçların gerisinde kaldığını fark eden bu kanat karşısında Kanther, tutumunu sertleştiriyor görünüyor. Uzun bir süredir savun-

dukları 'çocuk vatandaşlığı' -ki biz buna çocukça vatandaşlık diyoruz- savunulacak bir şey değildir. Hukukçular da bunun pratik bir değer taşımadığını belirtiyorlar. Kanther'ın sözünü ettiği türden çifte vatandaşlığı önleyecek bir yasa teklifi hazırlayıp hazırlamadığını bilmiyorum. Parlamento gündeminde böyle bir teklif yok."

Parlamentoda öncelikle yabancılarla ilgili yasanın ve yurttaşlık yasasının değiştirilmesi gerektiğini vurgulayan Özdemir, bunun da CDU içinde şimdiki durumun gerçeklere uymadığını fark eden milletvekilleri, Yeşiller ve SPD'nin (Sosyal Demokrat Parti) katılımıyla varılacak bir konsensüsle sağlanabileceğini söyledi.

Çifte vatandaşlık konusuna da değinen Özdemir, Türk makamlarının Alman vatandaşlığına geçenlerin Türkiye'deki haklarını yitirmeyeceği yönündeki açıklamasının bu durumu büyük ölçüde çözdüğünü belirterek sözlerini şöyle sürdürdü: "Çifte vatandaş olan 1. kuşak yabancılardan bu hakkı almak çok anlamsız bir şeydir. Bu insanların kendi ülkeleri ile bağları çok kuvvetlidir. Ömürleri'nin önemli bir bölümünü anavatanlarında geçirdiler. 2. kuşak için de benzer bir durum söz konusudur. 3. kuşaktan olanlar için ise daha değişik bir formül geliştirilebilir. Ben bu kuşaktan olanlara da 25 yaşlarına kadar çifte vatandaş olma imkânının tanınmasından yanayım. 25 yaşından sonra hangi vatandaşlığın seçileceği konusundaki kararı da bu durumda olanlar verebilirler."

Türkiye Araştırmalar Merkezi Direktörü Prof. Dr. Faruk Şen ise Bakan Kanther'ın sözlerini ile ilgili görüşlerini şöyle açıkladı:

"Kanther, akıntıya kürek çekiyor. Kanther'ın çıkışları akılcı değil. Son aylarda Hristiyan Demokrat Parti içindeki 23 dolayında genç milletvekilli akılcı yaklaşımlarla yabancılara politikasına yeni bir yön vermek istiyorlar. Başta Herman Gröhe olmak üzere, genç milletvekilleri uzun süredir yabancılara karşı sert bir politika uygulayan CDU'ya yeni bir renk kazandırarak, bu konuda akılcı bir tutuma, uzun vadede Alman vatandaşlığına geçecek olan yabancılardan kendi partilerine de yönelmeleri için çaba gösteriyorlar."

Bu olumlu çıkışlar olurken, Alman İçişleri Bakanlığı'nı 1983'ten beri yöneten Zimmernann gibi Hristiyan Demokrat politikacılar içinde sert politikası ile tanınan Kanther, hem çifte vatandaşlığa karşı çıkıyor hem de Alman vatandaşlığına geçtikten sonra Türk vatandaşlığını da korumak isteyenleri Alman vatandaşlığından çıkarma tehdidinde bulunuyor. Bu, geçerli kurallara göre oldukça güç bir şeydir."

Anadolu Sigorta'da kaskonuz varsa, kazadan sonra yapmanız gereken işlemler...

Anadolu Sigorta, Türkiye'deki ilk "Anahtar Teslim Kasko" uygulamasıyla kasko anlayışına yeni bir boyut daha katıyor.

Anadolu Sigorta'da yaptıracağınız "Anahtar Teslim Kasko" sigortası, bir ayrıcalıktır. Çünkü bir kaza durumunda, telefon edip haber vermeniz yeterli olacak. Hiçbir şeye

**Anahtar
Teslim
Kasko**

karışmayacaksınız... hiçbir şeyle ilgilenmeyeceksiniz. Ne gerekiyorsa, Anadolu Sigorta ve anlaşmalı olduğu yetkili servisler üstlenecek... yerine getirecek. Size yalnızca gidip

yepyeni olmuş aracınızı almak kalacak. Anahtar teslim...

Aracınız aşağıda belirtilen markalardan birini taşıyorsa, bir Anadolu Sigorta Acentesi'ne ya da Türkiye İş Bankası Şubesi'ne başvurarak, bu ayrıcalıklı kasko hizmetinden yararlanabilirsiniz.

70. yıl
**ANADOLU
SİGORTA**

Anadolu Sigorta, bir Türkiye İş Bankası kuruluşudur.

"Anahtar Teslim Kasko" sigortasından yararlanılan araç markaları:

• Toyota • Renault • Lada • Skoda • Ford • Honda • Opel • Mercedes • Volkswagen • Audi • Peugeot • BMW • Isuzu • Mazda • Mitsubishi • Nissan • Suzuki • Toyota • Hyundai • Kia • Citroën • Chrysler • Otayol-İveco

Uygulandığı yerler: Adana, Adapazarı, Amasya, Ankara, Bolu, Bursa, Çorum, Gaziantep, Edirne, İçel, Iskenderun, İstanbul, İzmir, İzmit, Kayseri, Kırşehir, Tekirdağ, Zonguldak

Ayrıntılı bilgi için: Anadolu Sigorta Acentelerini, Genel Müdürlük'teki Dış Telefon'u: 0 212 - 293 80 80 ve Bölge Müdürlüklerini (Güney Anadolu: 0 322 - 359 38 68 [4 hat], İç Anadolu: 0 312 - 417 03 34 [3 hat], Marmara: 0 224 - 224 34 01 [4 hat], Batı Anadolu: 0 232 - 483 51 45, Karadeniz: 0 372 - 316 27 27) arayabilirsiniz.